

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 487/2012-17

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 17. októbra 2012 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti P., s. r. o., B., zastúpenej advokátom JUDr. B. F., B., vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj namietaného porušenia čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Prešove a jeho uznesením sp. zn. 2 CoE 50/2012 z 28. júna 2012 v spojení s uznesením Okresného súdu Bardejov č. k. 1 Er 865/2011-14 z 21. marca 2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti P., s. r. o., o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 12. septembra 2012 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti P., s. r. o. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46

ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, práva na ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) a zákazu diskriminácie zaručeného čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14 dohovoru postupom Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) a jeho uznesením sp. zn. 2 CoE 50/2012 z 28. júna 2012 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie krajského súdu“) v spojení s uznesením Okresného súdu Bardejov (ďalej len „okresný súd“) č. k. 1 Er 865/2011-14 z 21. marca 2012 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie okresného súdu“).

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľka sa v rámci svojej podnikateľskej činnosti zaoberá inter alia poskytovaním úverov z vlastných zdrojov. Sťažovateľka poskytla na základe zmluvy o úvere uzavretej s dlžníčkou úver, ktorý bola táto povinná vrátiť podľa podmienok dojednaných v úverovej zmluve. Po zročnosti pohľadávky a v nadväznosti na rozhodcovskú doložku v úverovej zmluve bolo sťažovateľkou začaté rozhodcovské konanie pred ňou zvoleným rozhodcovským súdom – spoločnosťou S., a. s., B., a ktorého rozsudok bol/mal byť relevantným exekučným titulom v exekučnom konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 1 Er 865/2011. Napadnutým rozhodnutím okresného súdu bola žiadosť sťažovateľkou zvoleného súdneho exekútora o vydanie poverenia na výkon exekúcie zamietnutá. Krajský súd na odvolanie sťažovateľky svojím napadnutým rozhodnutím potvrdil prvostupňové rozhodnutie ako vecne správne. V ostatnom podala sťažovateľka sťažnosť ústavnému súdu.

3. Sťažovateľka koncentruje svoju argumentáciu v podaných ústavných sťažnostiach do viacerých rovín.

3.1 V prvej rovine sťažovateľka nesúhlasí s interpretáciou a aplikáciou noriem únievého práva v postupe a rozhodnutiach okresného súdu a krajského súdu a uvádza: *„Vzhľadom na požiadavky jednotnej aplikácie a jednotnej interpretácie únievého práva je potrebné text únievého predpisu skúmať vo všetkých jeho úradných jazykových verziách*

a vziať do úvahy skutočný úmysel zákonodarcu a cieľ samotného predpisu. Pokiaľ je výklad ustanovenia práva Únie v jednotlivých jazykových verziách odlišný, musí byť toto ustanovenie vykladané podľa všeobecného významu a cieľa právnej úpravy, ktorej je súčasťou. Tvrdíme, že súd sa nijako nevysporiadal s výkladovými pravidlami uvedenými v smernici Rady 93/13/EHS a nijako nezdôvodnil prečo považuje rozhodcovskú doložku za neprijateľnú podmienku v zmluve o úvere.“ V nadväznosti na túto svoju argumentáciu sťažovateľka nastolila požiadavku začať konanie o prejudiciálnej otázke pred Súdny dvorom Európskej únie: „... v danom prípade je nutné požiadať o výklad pojmu nekalá zmluvná podmienka v kontexte tohto sporu Súdny dvor Európskej únie.“

3.2 V druhej rovine atakuje samotnú právomoc okresného súdu ako súdu exekučného v exekučnom konaní preskúmať exekučný titul, ktorým bol rozsudok rozhodcovského súdu, a to hneď z viacerých hľadísk. Namietala, že okresný súd „... (i) rozhodol nad rámec zverenej právomoci, (ii) rozhodoval bez návrhu aj keď návrh bol podľa zákona potrebný, (iii) svojím postupom odňal účastníkovi možnosť konať pred súdom, (iv) nedostatočne zistil skutkový stav, pretože nevykonal náležité dokazovanie a svoje rozhodnutie založil na skutočnostiach, ktorých existencia nebola dokázaná..., (v) svoje rozhodnutie formuloval na základe nesprávneho právneho posúdenia veci a s použitím chybných aplikácie a interpretácie“. Ďalej poukázala na to, že „Exekučný súd nedisponuje právomocou rušiť či meniť rozhodnutie, ktoré je exekučným titulom. Ani v prípade pasívneho správania účastníka v konaní, v ktorom bol exekučný titul vydaný, nemôže exekučný súd naprávať prípadné chyby a nedostatky exekučného titulu.“. Zvýraznila rovnocenné postavenie tak rozsudku rozhodcovského súdu s rozhodnutím všeobecného súdu: „... exekučný súd musí s takýmto rozsudkom nakladať rovnako ako s rozsudkom všeobecného súdu. V opačnom prípade by porušil zásadu rovnocennosti a neprípustne uplatnil rozdielny procesný postup...“.

3.3 V tretej rovine napáda nesprávnosť právnych záverov okresného súdu a v potvrdzujúcich záveroch aj krajského súdu pri aplikácii noriem spotrebiteľskej legislatívy v kontexte judikatúry európskych orgánov súdnej moci: „Sťažovateľ nesúhlasí ani s právnym posúdením zmluvy o úvere ako zmluvy o spotrebnom úvere, v zmysle zákona

o spotrebitel'ských úveroch. Sťažovateľ rovnako poukazuje na nesprávne posúdenie neprímeranosti úrokov z omeškania.“

4. V nadväznosti na uvedené sťažovateľka žiadala, aby ústavný súd vydal nález, v ktorom vysloví porušenie jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy, práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 1 dodatkového protokolu, ako aj porušenie čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14 dohovoru postupom a napadnutým rozhodnutím okresného súdu a krajského súdu, zruší napadnuté rozhodnutia okresného súdu a krajského súdu a vec vráti na ďalšie konanie a prizná jej primerané finančné zadost'učinenie, ako aj úhradu trov konania.

II.

5. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

6. Ústavný súd návrh predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na jeho odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy

podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

II.A

K namietanému porušeniu označených základných práv napadnutým rozhodnutím okresného súdu

7. V čl. 127 ods. 1 ústavy je zakotvený princíp subsidiarity, podľa ktorého ústavný súd môže konať o namietanom porušení práv sťažovateľa a vecne sa zaoberať sťažnosťami iba vtedy, ak sa sťažovateľ nemôže domáhať ochrany svojich práv pred všeobecným súdom. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda automaticky nezakladá aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich. Pokiaľ ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby zistí, že ochrany tohto základného práva alebo slobody, porušenie ktorých namieta, sa sťažovateľ môže domôcť využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov nápravy, prípadne iným zákonne upraveným spôsobom pred iným súdom alebo pred iným štátnym orgánom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie (napr. m. m. I. ÚS 103/02, I. ÚS 6/04, II. ÚS 122/05, IV. ÚS 179/05, IV. ÚS 243/05, II. ÚS 90/06). Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti ultima ratio inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05).

8. Zásada subsidiarity reflektuje okrem iného aj princíp minimalizácie zásahov ústavného súdu do právomoci všeobecných súdov, ktorých rozhodnutia sú v konaní o sťažnosti preskúmané (IV. ÚS 303/04).

9. Pokiaľ ide o uznesenie okresného súdu č. k. 1 Er 865/2011-14 z 21. marca 2012, ústavný súd vzhľadom na už uvedené poukazuje na skutočnosť, že proti tomuto bolo možné podať odvolanie ako riadny opravný prostriedok (čo sťažovateľka aj využila), a preto ňou

podanú sťažnosť v tejto časti bolo potrebné odmietnuť pre nedostatok právomoci ústavného súdu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

II.B

K namietanému porušeniu ostatných základných práv a slobôd napadnutým rozhodnutím krajského súdu

10. Ústavný súd po preskúmaní predmetu tejto sťažnosti a v kontexte aj svojich zistení dospel k záveru, že použitá argumentácia sťažovateľky v podanej sťažnosti je v podstate totožná s jej právnou argumentáciou, ktorú použila v stovkách predošlých sťažností, ktorými sa ústavný súd už zaoberal v uplynulom období a v ktorých atakovala právne závery všeobecných súdov vo vzťahu k právnemu posudzovaniu rozhodcovských doložiek ako nekalých podmienok v spotrebiteľských zmluvách vrátane posúdenia zmlúv o úvere koncipovaných formulárovou formou ako spotrebiteľských zmlúv v nadväznosti na podmienky v nich uvedené. Vzhľadom na totožnosť tak v osobe sťažovateľky, ako aj totožnosť v použitej právnej argumentácii a skutkových okolnostiach, ktoré boli podstatné pre ustálenie záverov všeobecných súdov aj v prípadoch predošlých, ústavný súd dospel k záveru, že vzhľadom na to, že sťažovateľke sú známe dôvody odmietnutia sťažností v obdobných prípadoch a ustálený právny názor ústavného súdu na danú právnu problematiku v závislosti od predmetu napadnutých rozhodnutí všeobecných súdov a ňou použitej argumentácie bez relevantných zmien, nie je potrebné uvádzať tie isté dôvody odmietnutia, ako je to aj v prípade tejto sťažnosti. Vzhľadom na uvedené sa preto ústavný súd plne stotožňuje s dôvodmi svojich predchádzajúcich rozhodnutí (napr. č. k. I. ÚS 379/2012-19 z 22. augusta 2012, č. k. I. ÚS 381/2012-26 z 22. augusta 2012, I. ÚS 220/2011-16 z 9. júna 2011...), ktoré skončili odmietnutím podobných a opakujúcich sa sťažností sťažovateľky z dôvodov tam uvedených. Ústavný súd v takýchto a obdobných prípadoch nemá dôvod meniť svoje už ustálené právne názory, a preto v podrobnostiach odkazuje na už citované svoje skoršie rozhodnutia.

11. Ústavný súd k dôvodom odmietnutia sťažnosti už iba dodáva, že napriek tomu, že sťažovateľka disponuje kvalifikovaným právnym zastúpením (advokátom), nedodrжала ani zákonom ustanovené podmienky (§ 50 ods. 2 zákona o ústavnom súde) a okrem samotnej sťažnosti nepredložila žiadne písomné dôkazy, na ktoré sa odvoláva na prvej strane sťažnosti (pozri stranu 1 „*dokumenty podľa textu*“). V neposlednom rade ústavný súd nemohol prehliadnuť predovšetkým „hmotnoprávne“ aspekty tvoriace nosné dôvody podaných súdnych žalôb v konaní pred všeobecnými (exekučnými) súdmi v kontexte s už právoplatnými rozhodnutiami súdov (všeobecných i ústavného), ktoré sa týkali množstva podobných prípadov súvisiacich s účastníkmi, a to spoločnosťou P., s. r. o., ako aj súdnym exekútorom JUDr. K. Tieto sú pre všetkých zainteresovaných už notoriou, preto nie je potrebná ich konkretizácia.

12. Pretože sťažnosť bola odmietnutá ako celok, ústavný súd o ďalších návrhoch sťažovateľky uplatnených v sťažnostiach nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. októbra 2012